

ΕΡΓΟ:

«Μελέτη ωρίμανσης δράσεων Παιδείας και Πολιτισμού στο Ε.Π.
“Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση” του ΕΣΠΑ 2007-2013».

ΑΝΑΔΟΧΟΣ:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ:

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ ΦΑΣΗΣ Β΄, ΤΕΥΧΟΣ Β

με τίτλο «Ανάπτυξη-Διαμόρφωση Προγράμματος Έργων και
Δράσεων ».

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2009

ΜΕΛΕΤΗ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ ΦΑΣΗΣ Β΄, ΤΕΥΧΟΣ Β

Ανάπτυξη – Διαμόρφωση Προγράμματος Έργων και Δράσεων.

Ινστιτούτο Νεολαίας

Ομάδα Εργασίας: Ομάδα Εργασίας: Κατερίνα Πατσογιάννη, Χριστίνα Αντωνιάδη, Αλέξανδρος Αφουξενίδης, Ελένη Γκίνη, Παναγιώτα Διονυσοπούλου, Δημήτρης Δρόσος, Ειρήνη Ζέρβα, Μαρία Καρανάνου, Μαρία Κονομή, Ευφροσύνη Κορρού, Χαράλαμπος Κρεμμύδας, Δημήτρης Κουρούμπαλης, Νικόλαος Παπαθανασόπουλος, Ιωάννα Παρασκελίδη, Λούης Σορωνιάτης, Γιώργος Σταφυλάκης,.

Αθήνα, Απρίλιος 2009

Το παρόν αποτελεί το δεύτερο Παραδοτέο της Δεύτερης φάσης της 'Μελέτης ωρίμανσης δράσεων Παιδείας και Πολιτισμού στο Ε.Π. Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση του ΕΣΠΑ 2007-2013' που ανατέθηκε στο Ινστιτούτο Νεολαίας.

Στην παρούσα φάση καταγράφονται αναλυτικά συγκεκριμένες δράσεις και παρεμβάσεις που αφορούν στην διασύνδεση της Παιδείας και του χώρου του Πολιτισμού. Πρόκειται για προτάσεις παρεμβάσεων που διασφαλίζουν τον εκπαιδευτικό προσανατολισμό του άξονα 'Παιδεία-Πολιτισμός' στοχεύοντας στην δημιουργία πυρήνων πολιτισμικής εκπαίδευσης στα σχολεία που με τη σειρά τους κρίνεται ότι θα έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη στους σπουδαστές και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Απώτερος σκοπός των δράσεων που προτείνονται από την παρούσα μελέτη είναι η παραγωγή Τέχνης μέσω της ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και δραστηριοποίησης των μαθητών. Εντούτοις, για την ανάπτυξη τέτοιας δραστηριότητας θα πρέπει να υπάρξει «πρόσληψη» Τέχνης, όπως εκφράζεται μέσα από το χορό, το θέατρο, τον κινηματογράφο, τα εικαστικά, τη μουσική.

Το πρόγραμμα, μέσω της υλοποίησης των δράσεων που προτείνονται και περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω θα έχει σαν φέρει τη σύνδεση της τυπικής με την άτυπη μάθηση, την αναπροσαρμογή της εικόνας του σχολείου για τους μαθητές σε ένα χώρο που θα τους δελεάζει να παρίστανται, την ενεργοποίηση τόσο των μαθητών όσο και της τυπικής κοινωνίας για συμμετοχή σε κοινά εκτελούμενες δραστηριότητες. Η Τέχνη, η πρόσληψη και παραγωγή της, θα αποτελέσουν απλά το όχημα, τον κοινό κώδικα, που θα δώσει την αφορμή για τη διάνοιξη των διαύλων επικοινωνίας και θα οδηγήσει σε συνεχώς αναπτυσσόμενη κοινωνική συνοχή.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ

Με βάση τα δεδομένα της πρώτης φάσης δημιουργούνται ενέργειες «κοινωνικού πολιτισμού» που κινούνται στον άξονα **Παιδεία – Πολιτισμός**. Οι δράσεις που αναλύονται παρακάτω έχει γίνει προσπάθεια να έχουν ως *αποδέκτη, ως ένα βαθμό*, κάθε μαθητή πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας ακόμη και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και συμπεριλαμβάνουν τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, των εκπαιδευτικών και των γονέων. Μέσω του προγράμματος, που ως κύριο σκοπό έχει την γνωριμία με την τέχνη και την ένταξη της στο εκπαιδευτικό σύστημα, προωθείται η διαπολιτισμική φιλία και η ειρήνη. Οι τέχνες χρησιμοποιούνται ως μέσο έκφρασης ιδεών, ανταλλαγής των ιδεών μέσα στην εκάστοτε ομάδα αλλά και ως εργαλείο κοινωνικής συνοχής.

Οι δράσεις που προτείνονται αφορούν τόσο την πρόσληψη τέχνης όσο και την παραγωγή τέχνης από τον τελικό αποδέκτη της δράσης, δηλαδή τους φοιτητές και μαθητές στους οποίους απευθύνεται. Σκοπός των δράσεων ουσιαστικά είναι να ευαισθητοποιήσουν, να ενημερώσουν, να πληροφορήσουν και ουσιαστικά να προάγουν την άτυπη μάθηση και τη διά βίου εκπαίδευση μέσα από ευέλικτα σχήματα τα οποία θα κριθούν δελεαστικά από το κοινό – στόχος.

Ειδικότερα, πρόκειται για δράσεις που αναπτύσσονται τόσο εντός όσο και εκτός της σχολικής μονάδας, κυρίως των δύο πρώτων βαθμίδων. Αφορούν κυρίως τους μαθητές αλλά όχι μόνο. Επιδιώκεται η ενεργός συμμετοχή τόσο του διδακτικού προσωπικού όσο και η συμπάρασταση του οικογενειακού περιβάλλοντος, το οποίο δύναται, από τη μεριά του, να διευκολύνει την καλύτερη γνωριμία των μαθητών με τον πολιτισμό. Επιστρατεύεται η σύγχρονη τεχνολογία, χωρίς να αγνοούνται και παραδοσιακότερα μέσα. Λαμβάνεται υπόψη το ευρωπαϊκό παράδειγμα, προσαρμοσμένο στην ελληνική πραγματικότητα. Τέλος, υποδεικνύεται η *συστράτευση όλων των εμπλεκομένων φορέων*, κεντρικής και τοπικής διοίκησης, δημοσίων αλλά και ιδιωτικών φορέων, με τελικό σκοπό το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Οι δράσεις που περιγράφονται παρακάτω διαχωρίζονται σύμφωνα με την βαθμίδα της εκπαίδευσης στην οποία απευθύνονται. Έτσι, ξεχωρίζεται η πρωτοβάθμια από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς θεωρούμε ότι οι ανάγκες και οι δυνατότητες διαφέρουν σε αυτές τις βαθμίδες.

Παράλληλα, προτείνονται κύριες δράσεις, οι οποίες έχουν συνέργια μεταξύ τους, και επικουρικές δράσεις, οι οποίες σαν κύριο στόχο έχουν να προετοιμάσουν το έδαφος για την πραγματοποίηση των κύριων δράσεων και να τις υποστηρίξουν.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Για τη διασφάλιση της επιτυχίας του προγράμματος θα πρέπει να δημιουργηθεί επιτροπή, κεντρικά, η οποία να συντονίζει τις δράσεις σε Πανελλαδικό επίπεδο, να τις υποστηρίζει μέσω δικτύου σε τοπικό επίπεδο και να ελέγχει την εφαρμογή και τα αποτελέσματα. Θεωρείται σκόπιμο, η επιτροπή αυτή να δημιουργηθεί στο πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, με συμμετοχή και ειδικών, καθώς υπάρχουν ήδη οι δομές τόσο κεντρικά όσο και σε επίπεδο περιφέρειας για την εξασφάλιση της επιτυχίας του προγράμματος. Παράλληλα, θα δημιουργηθούν υποεπιτροπές με σκοπό τη διευκόλυνση των διαδικασιών και την γρήγορη ανταπόκριση σε πιθανά αιτήματα, οι οποίες θα υποστηρίζουν περαιτέρω κάθε δράση και θα ενημερώνουν πιο ολοκληρωμένα την επιτροπή.

Πιο αναλυτικά, της επιτροπής θα προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς με τη συμμετοχή επιστημονικού προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και επαγγελματιών των ειδικοτήτων: της Παιδαγωγικής, της Φιλολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Επικοινωνίας, των Οικονομικών και εκπροσώπους των Τεχνών. Η επιτροπή θα είναι δεκαμελής, θα συνεδριάζει σε εβδομαδιαία βάση και θα αποτελεί τον κύριο φορέα έγκρισης των δράσεων. Θα αποφασίζει τις αναθέσεις, την υλοποίηση των δράσεων, τη διανομή των κονδυλίων, σύμφωνα και με τον υποβαλλόμενο προϋπολογισμό.

Στην περίληψη του παραδοτέου αναλύεται η κύρια δράση των προτάσεων, το Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ «Κατάληψη», ενώ γίνεται περιγραφή των επικουρικών παρεμβάσεων και των υπολοίπων δράσεων που αναφέρονται στο τελικό κείμενο του Β΄ τεύχους της Β΄ φάσης του παραδοτέου της Μελέτης Ωρίμανσης. Στο τέλος του κειμένου παρατίθεται πίνακας με όλες τις προτεινόμενες δράσεις, τις ομάδες-στόχος, στις οποίες απευθύνονται, τις συνέργιες και τη συμπληρωματικότητα, τη διάρκεια της κάθε δράσης καθώς και το προτεινόμενο κόστος.

A. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

1. Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ «Κατάληψη»

Περιγραφή της παρέμβασης

Με τη δράση αυτή επιδιώκεται η θεσμοθέτηση, εντός των σχολείων, μιας πολιτιστικής διοργάνωσης, με πρωταγωνιστές τους ίδιους τους μαθητές, ανοικτής στην τοπική κοινωνία. Το φεστιβάλ γίνεται μέσα στο χώρο του σχολείου και περιλαμβάνει δράσεις των μαθητών και εμμέσως και των τοπικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο θέμα «Παιδεία – Πολιτισμός».

Διαρκεί τέσσερις μέρες κατά τις οποίες δεν γίνονται μαθήματα αλλά παρουσιάζονται καλλιτεχνικές δημιουργίες όλου του φάσματος των τεχνών που προετοιμάζονται από τους μαθητές και καθηγητές κάθε σχολείου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με τη συμβολή των τοπικών φορέων.

Καλύπτει: Θέατρο, χορό, μουσικές εκδηλώσεις, κινηματογραφικές προβολές, εικαστικές εκθέσεις, ενέργειες ομίλων (σκακιστικού, πληροφορικής, βιντεοπαιχνιδιών κ.α.), συζητήσεις, εργαστήρια, σεμινάρια κ.ο.κ

Οργανώνεται σε σχολεία με ικανό αριθμό μαθητών και σε αυτά προσέρχονται και σχολεία εγγύτερων περιοχών με μικρότερο αριθμό μαθητών.

Η δράση δημιουργείται από τους μαθητές και εμπερικλείει την τοπική κοινωνία χωρίς τη συμβολή της οποίας δεν θα υπήρχε η δυνατότητα να πραγματοποιηθεί. Παίρνει τη μορφή ενός φεστιβάλ που αφορά το σύνολο των φορέων πολιτισμού, των γονιών – κατοίκων της περιοχής, των τοπικών αρχόντων χωρίς άλλες προεκτάσεις παρά μόνο τη συμβολή στην πολιτιστική διαδικασία.

Η δράση ενισχύεται, ειδικά τα πρώτα χρόνια εφαρμογής, μέσω δημοσιεύσεων στον Τύπο, Προκηρύξεων, αναγνώριση της συμβολής των τοπικών αρχόντων, φορέων και των επιτευγμάτων των παιδιών μέσω δημοσιεύσεων στο μαθητικό περιοδικό και το διαδικτυακό τόπο.

Το Φεστιβάλ διενεργείται κάθε Φεβρουάριο. Οι ημέρες διεξαγωγής του είναι : Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο, Δευτέρα από το πρωί έως το βράδυ. Φεστιβάλ μπορούν να γίνονται σε όλη την Ελλάδα και τις 4 εβδομάδες του Φεβρουαρίου, ανάλογα με την επιλογή του σχολείου.

Οι γονείς και οι εξωσχολικοί μπορούν να πληρώνουν εισιτήριο. Τα έσοδα μπαίνουν στο ταμείο πολιτισμού του σχολείου και χρησιμοποιούνται για

τη διενέργεια των επόμενων Φεστιβάλ. Επιπλέον, η ύπαρξη εισιτηρίου και κατ'επέκταση εσόδων από ένα τέτοιο φεστιβάλ μπορεί να λειτουργήσει ακόμη πιο ενισχυτικά στην προβολή του, δίνοντας τη δυνατότητα στο σχολείο να παρουσιάζει δημιουργίες που να προσεγγίζουν ποιοτικά επαγγελματικές δουλειές.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της παρέμβασης. Αναγνώριση της σκοπιμότητας- στόχοι – οφέλη.

Ο κύριος στόχος του φεστιβάλ, είναι να ενημερώσει, πληροφορήσει, δραστηριοποιήσει και ευαισθητοποιήσει τόσο τους μαθητές όσο και την τοπική κοινωνία που τους περιβάλλει στην δημιουργική διαδικασία του πολιτισμού, όχι απλά παρουσιάζοντας τους έτοιμες μορφές Τέχνης αλλά κάνοντας τους ενεργά μέρος της.

Τα αναμενόμενα οφέλη από τη συγκεκριμένη δράση είναι :

- ο Ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας, των φορέων πολιτισμού, των τοπικών αρχόντων
- ο Ευαισθητοποίηση, ιδιαίτερα των μαθητών, απέναντι στη Τέχνη και την παραγωγή της
- ο Μαζική συμμετοχή στο φεστιβάλ με αποτέλεσμα την αύξηση της κοινωνικής συνοχής
- ο Έμμεση δράση σε επίπεδο άτυπης μάθησης που απευθύνεται σε ένα εντυπωσιακά μεγάλο κοινό – στόχο με πολύ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και σε καμία άλλη περίπτωση δεν θα μπορούσε να είναι αποτελεσματική.

Προσδιορισμός Φορέων Υλοποίησης Συνέργιες και συμπληρωματικότητα.

- Υπουργείο Παιδείας και εποπτευόμενοι φορείς
- Υπουργείο Πολιτισμού και εποπτευόμενοι φορείς
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
- Πανεπιστημιακά Ιδρύματα
- Δήμοι, Νομαρχίες, τοπικοί άρχοντες
- Τοπικοί Φορείς Πολιτισμού
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- ΕΡΤ / Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου / Φεστιβάλ κινηματογράφου Θεσ/κης
- Θεατρικό Μουσείο / Σχολές Θεατρικής Τέχνης
- Εθνικό Κέντρο Θεάτρου και Χορού
- Έταιρεία Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων
- Μουσεία (έμφαση στο Παιδικό Μουσείο)
- Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού

- Όλες οι επικουρικές δράσεις που περιγράφονται παρακάτω

Προϋποθέσεις και παράγοντες επιτυχίας.

Προϋπόθεση για την επιτυχία του φεστιβάλ, ειδικά την πρώτη χρονιά διοργάνωσης, αποτελεί η μαζική διοργάνωση του, πιθανώς με συγκεκριμένες ημερομηνίες για όλα τα σχολεία Πανελλαδικά. Είναι απαραίτητο να δελεαστούν όλα τα σχολεία να συμμετέχουν, ενδεχομένως μέσω ιδιαίτερης συμβολής του Υπουργείου Παιδείας. Είναι πολύ σημαντικό επίσης, να δοθούν, κεντρικά, στους μαθητές τα απαραίτητα εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να παρασύρουν την τοπική κοινωνία σε αυτή τη “γιορτή”.

Ανάγκες ανασχεδιασμού εσωτερικών λειτουργιών, ανάπτυξης συστημάτων και εκπόνησης πρόσθετων εξειδικευμένων μελετών.

Σε πρώτο επίπεδο θα κληθούν τα σχολεία να αποκτήσουν μια σχετική ευελιξία σε σχέση με το πρόγραμμα μαθημάτων προκειμένου να παραχωρηθούν οι ημέρες που απαιτεί το φεστιβάλ. Παράλληλα, θα πρέπει τόσο οι καθηγητές όσο και οι γονείς να ευαισθητοποιηθούν και να ενημερωθούν ανάλογα προκειμένου να υποστηρίξουν το εγχείρημα, ειδικά όσον αφορά το χρόνο που θα καταναλώνεται για επίτευξη του Φεστιβάλ.

Θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σύστημα, με έμφαση τα πρώτα χρόνια, το οποίο να περιλαμβάνει την υποστήριξη του Φεστιβάλ. Αυτό μπορεί να γίνει τόσο μέσω διαδικτυακού τόπου και μαθητικού περιοδικού όσο και μέσω της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και του υπάρχοντος δικτύου της σε έμπυχο δυναμικό στην περιφέρεια.

Θεωρούμε σκόπιμη την συγκέντρωση στοιχείων από τη διενέργεια του φεστιβάλ και την εξακρίβωση ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών από την επίδραση που θα έχει σε κάθε περιοχή με στόχο την ανατροφοδότηση σε κεντρικό επίπεδο και την ενδεχόμενη αναθεώρηση των απαραίτητων στοιχείων ώστε το Φεστιβάλ να παραμένει δελεαστικό σε βάθος χρόνου.

Χρονικός & Οικονομικός Προγραμματισμός.

Οικονομικός Προγραμματισμός :

Ο οικονομικός προγραμματισμός θα πρέπει ειδικά για την πρώτη χρονιά να είναι εξαιρετικά αυστηρός ώστε να διατεθούν το δυνατόν λιγότερα χρήματα, να φέρουν τα μεγαλύτερα δυνατά αποτελέσματα και να καλύψουν σε Πανελλαδικό επίπεδο. Οι επόμενες χρονιές θα είναι πολύ καλύτερες καθώς το κάθε σχολείο θα έχει και δικά του έσοδα από τα προηγούμενα Φεστιβάλ.

Πιο συγκεκριμένα το κόστος θα αφορά : στη διοργάνωση των φεστιβάλ (υλικοτεχνική υποδομή, τεχνολογικός εξοπλισμός), στις δραστηριότητες επικοινωνίας (όπως περιγράφονται παρακάτω) και την υπερωριακή απασχόληση εκπαιδευτικών.

Χρονικός Προγραμματισμός :

Χρόνος προετοιμασίας ενημερωτικού υλικού	1 μήνας (Μάρτιος προηγούμενου έτους)
Χρόνος προετοιμασίας μαθητικού περιοδικού και	3 μήνες (Απρίλιος – Μάιος – Ιούνιος)

διαδικτυακού τόπου (επικουρικές δράσεις)	προηγούμενου έτους)
Ενημερωτικές συναντήσεις με εκπαιδευτικούς στις κατά τόπους διευθύνσεις και τοπικούς φορείς	2 συναντήσεις (Σεπτέμβριος – Νοέμβριος)
Έκδοση ενημερωτικού υλικού και διοχέτευσή του στα σχολεία – ενημέρωση γονέων	1 – 2 μήνες (Σεπτέμβριος – Οκτώβριος)
Λοιπές επικουρικές δράσεις	5 μήνες (Σεπτέμβριος – Ιανουάριος)
Δηλώσεις συμμετοχής	2 μήνες (Νοέμβριος – Δεκέμβριος)
Διενέργεια εργαστηρίων και παρουσιάσεων	4 μέρες (Πέμπτη - Παρασκευή – Σάββατο - Δευτέρα μέσα στον Φεβρουάριο)

Πρακτικές Επικοινωνίας.

Θεωρείται απαραίτητη και επιβεβλημένη η ολοκληρωμένη προβολή και επικοινωνία του Φεστιβάλ για την επιτυχημένη επίτευξη του. Θα χρησιμοποιηθούν :

- ο Ενημέρωση μέσω δελτίων τύπου του συνόλου του ηλεκτρονικών μέσων, τα οποία θα αποσταλούν από τα γραφεία τύπου των υποεπιτροπών κάθε περιοχής
- ο Σύνταξη και κυκλοφορία ενημερωτικού υλικού στα σχολεία, στους δήμους, στις νομαρχίες, στους τοπικούς φορείς πολιτισμού
- ο Δημοσίευση προκηρύξεων της δράσης στον Τύπο
- ο Καταχώρηση διαφήμισης σε όλα τα ηλεκτρονικά μέσα
- ο Δημιουργία αφίσας η οποία θα τοποθετηθεί στα σχολεία, πνευματικά κέντρα των δήμων, σε θέατρα, σε κινηματογράφους και όπου αλλού συχνάζει το κύριο κοινό-στόχος (μαθητές) Προσέλκυση χορηγού επικοινωνίας δελεαστικού στο κύριο κοινό-στόχο (μαθητές), κατά προτίμηση τηλεοπτικού μέσου πανελλαδικής εμβέλειας, για την ολοκληρωμένη προβολή Η χορηγία επικοινωνίας θα προταθεί στον τηλεοπτικό σταθμό από τον υπεύθυνο επικοινωνίας και προβολής της κεντρικής επιτροπής της ΓΓΝΓ. Όπως, σε κάθε χορηγίας επικοινωνίας, ο χορηγός θα έχει ανταποδοτικά οφέλη για την προβολή που θα προσφέρει. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής : θα υπάρχει ολοσέλιδη διαφημιστική καταχώρηση του σταθμού στα εκδιδόμενα περιοδικά (όπως περιγράφονται παρακάτω) και στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος, θα συμπεριληφθεί το λογότυπο του με το διακριτικό τίτλο χορηγός επικοινωνίας σε το έντυπο υλικό και τις διαφημιστικές καταχωρήσεις, θα αναφέρεται ως χορηγός επικοινωνίας σε όλα τα δελτία τύπου που θα κατευθυνθούν προς τα Μέσα Επικοινωνίας, τα σχολεία κλπ.
- ο Δημιουργία και συντήρηση του διαδικτυακού τόπου και του μαθητικού περιοδικού (όπως περιγράφονται στις επικουρικές δράσεις)

Βιωσιμότητα.

Ο θεσμός θα χρειαστεί υποστήριξη κυρίως τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του. Θεωρείται ότι αν πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες

ενέργειες, όπως περιγράφεται παραπάνω, σε ένα βάθος χρόνου της τάξεως των δύο ετών το Φεστιβάλ θα έχει υιοθετηθεί από το σύνολο των μαθητών και της τοπικής κοινωνίας. Επίσης, επειδή θα παράγει έσοδα θα μπορεί κάποια στιγμή να λειτουργήσει ενδεχομένως και αυτόνομα, χωρίς κρατική επιχορήγηση.

Επικουρικές δράσεις

1.1 Καλλιτεχνικά – Πολιτισμικά Εργαστήρια

Περιγραφή της παρέμβασης

Η δράση αυτή έχει ως στόχο τη δημιουργία εργαστηρίων καλλιτεχνικής έκφρασης σε σχολεία Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ώστε οι μαθητές να έρθουν σε επαφή και να γνωρίσουν καλύτερα το πολιτισμό και την κουλτούρα της κάθε περιοχής αλλά και της Ελλάδας γενικότερα. Το πρόβλημα της απομάκρυνσης των νέων από τα πολιτισμικά και πολιτιστικά δρώμενα οφείλεται στη μη σωστή προσέγγιση των θεμάτων αυτών από την παιδική και νεαρή ηλικία. Η δράση αυτή προτείνει τη δημιουργία ειδικών τμημάτων καλλιτεχνικής έκφρασης εντός των χώρων των σχολείων.

Σε όλα σχεδόν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα λειτουργούν πολιτιστικοί όμιλοι (θεάτρου, χορού, ζωγραφικής, φωτογραφίας, κινηματογράφου) οι οποίοι θα μπορούσαν να συμμετέχουν στην υλοποίηση μιας τέτοιας δράσης. Οι φοιτητές κάθε ομίλου και κάθε πανεπιστημίου θα πρέπει να αναλάβουν τη λειτουργία πολιτιστικών ομάδων σε συγκεκριμένα σχολεία. Το γεγονός ότι σε όλες τις διοικητικές περιφέρειες της Ελλάδας υπάρχουν πανεπιστημιακές σχολές ή Τ.Ε.Ι βοηθά στο να έχει η δράση αυτή πανελλαδικό χαρακτήρα. Οι φοιτητές λοιπόν σε συνεργασία με τους καθηγητές του κάθε σχολείου θα αναλάβουν τη λειτουργία ομάδων πολιτιστικής έκφρασης.

Σε κάθε σχολείο θα λειτουργούν ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Θα δημιουργηθούν τόσα εργαστήρια τεχνών, όσα θα θελήσουν να παρακολουθήσουν οι μαθητές. Θα συμπεριληφθούν όσα είδη Τέχνης δελεάζουν για συμμετοχή τους μαθητές και τόσα τμήματα ώστε να καλυφθεί η συμμετοχή (πχ. Υπάρχει η δυνατότητα να δημιουργηθούν 2 εργαστήρια μουσικής και μόνο ένα εικαστικών ή κανένα κινηματογραφικό) Θα γίνονται δράσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με έναρξη τα μέσα Οκτωβρίου, που αρχίζουν τα μαθήματα στο Πανεπιστήμιο, με μια διακοπή τον Ιανουάριο (εξεταστική Πανεπιστημίου) έως περίπου τα μέσα Απριλίου οπότε αρχίζει η έντονη προετοιμασία για τις εξετάσεις του Ιουνίου. Τα εργαστήρια θα λειτουργούν σε εβδομαδιαία βάση, μετά τις ώρες του σχολικού προγράμματος

Οι καθηγητές θα λαμβάνουν ωριαία αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στη δράση, ενώ παράλληλα

Κατά τη διάρκεια του καλλιτεχνικού Φεστιβάλ «Κατάληψη» (δράση Α1) θα μπορούσαν να παρουσιάζονται δρώμενα καλλιτεχνικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν εκπονηθεί στη διάρκεια αυτών των εργαστηρίων.

Αυτή η δράση θα μπορέσει να δώσει κίνητρο στους μαθητές και στόχο κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους για να δείξουν το τι έχουν πετύχει σε όλα τα μέλη τόσο της σχολικής όσο και της τοπικής κοινότητας. Οι φοιτητές από την άλλη πλευρά θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που αποκτούν με τη συμμετοχή τους σε τέτοιες πολιτιστικές ομάδες και θα βοηθήσουν στη διάδοση πολιτισμικών και πολιτιστικών στοιχείων σε νεαρές ηλικίες.

1.2 Εικαστική Τέχνη στο Σχολείο.

Η δράση που πραγματοποιείται, ως εισαγωγή της Ιστορία της Τέχνης στα σχολεία, χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

- I. Επιγραμματική παρουσίαση καλλιτεχνών των αρχών του 20^{ου} αιώνα με παράλληλη εξήγηση των μορφών και των ρευμάτων. Αναφέρονται ενδεικτικά: Degas, Munch, Gauguin, Cezanne, Van Gogh, Klimt, Rodin, Shielle, Picasso, Braque, Matisse, Chagall, Modigliani, Duchamp, Ray, Hoch, Picabia, Klee, Kadinsky, Malevich, Rivera, Ernst, Magritte, Miro, Dali, Moore, Kahlo, Bresson, Miller, Hopper, Tapiés, Giacometti, Pollock, Rothko και τα αντίστοιχα κινήματα Ιμπρεσιονισμός, Σουρεαλισμός, Dada, Εξπρεσιονισμός, Φωτορεαλισμός κ.ο.κ.
- II. 2^ο μισό 20^{ου} αιώνα όπου εισάγονται οι έννοιες της σύγχρονης τέχνης: Happening, Pop art, Installation, Performance, Video art, Graffiti.
- III. Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τις νέες μορφές τέχνης.

Επιπλέον, η εισαγωγή των εικαστικών τεχνών στα σχολεία αφορά στην δημιουργία αντιγράφων εικαστικών έργων τέχνης με χρήση ψηφιακής τεχνολογίας (συμπεριλαμβανομένων και φωτογραφιών), στην αναπαραγωγή αντιγράφων σημαντικών εικαστικών έργων, κυρίως του 20^{ου} αιώνα αλλά και άλλων ιστορικών περιόδων, το καθάρισμα και την τοποθέτηση των ολοκληρωμένων εικαστικών έργων τέχνης σε όλα ή σε επιλεγμένα σχολεία της χώρας.

Εναλλακτικά μπορεί να δημιουργηθεί μια έκθεση αντιγράφων εικαστικών έργων τέχνης η οποία να μεταφέρεται από σχολείο σε σχολείο. Η έκθεση θα συνοδεύεται από το απαραίτητο ενημερωτικό-διδακτικό υλικό.

Η επιλογή των έργων θα γίνει με κριτήριο την καλλιτεχνική τους αξία και την καταλληλότητα τους για ενίσχυση της τυπικής μάθησης καθώς θα πρέπει να μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διδασκαλίας των μαθημάτων και της δράσης 1.2 Ιστορία Τέχνης 20^{ου} αιώνα. Αρμόδια για την επιλογή των έργων θα είναι ειδική επιτροπή που θα αποτελείται από στελέχη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), του ΥΠ.ΠΟ., της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς αλλά και από Πανεπιστημιακούς, καθηγητές της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, και αναγνωρισμένους Έλληνες καλλιτέχνες.

Τα αντίγραφα θα να είναι όσο το δυνατόν πιο πιστή αναπαράσταση του πρωτοτύπου.

Το έργο της δημιουργίας αντιγράφων εικαστικών έργων τέχνης, της αναπαραγωγής αντιγράφων, την τοποθέτησης τους σε κορνίζα, της τοποθέτησης των ολοκληρωμένων έργων τέχνης στα σχολεία και της παραγωγής του ενημερωτικού υλικού θα ανατεθεί σε ανάδοχο μετά από ανοιχτό μειοδοτικό διαγωνισμό.

1.3 Ο Κινηματογράφος / Το Θέατρο στο Σχολείο

Η δράση περιλαμβάνει τις προβολές κινηματογραφικών ταινιών και θεατρικών παραστάσεων ή συνδυαστικά τις κινηματογραφικές μεταφορές

θεατρικών έργων. Στα πλαίσια της δράσης οι μαθητές ευαισθητοποιούνται σε σύγχρονες μορφές Τέχνης παρακολουθώντας σύγχρονες ταινίες και θεατρικά έργα.

Η δράση λαμβάνει χώρα μέσα στο σχολείο δημιουργώντας εναλλακτικές χρήσεις του χώρου και απευθύνεται ουσιαστικά σε μαθητές αλλά και εξωσχολικούς. Το σχολείο χρησιμοποιείται ως χώρος πολιτισμού αλλά και φιλόξενο, σύγχρονο περιβάλλον.

Σκοπός είναι να προσελκύσουμε τους μαθητές σε μορφές Τέχνης που είναι ήδη εξοικειωμένοι (κινηματογράφος), να τους ευαισθητοποιήσουμε και να τους συστήσουμε μορφές που δεν γνωρίζουν τόσο καλά (θέατρο), να κάνουμε το σχολείο πιο «φιλικό» και μέρος της διασκέδασης των μαθητών και να ανοίξουμε το σχολείο στην υπόλοιπη κοινότητα.

Παράλληλα, η δράση δεν θα περιορίζεται σε προβολές αλλά θα έχει σαν σκοπό να δημιουργήσει το θεωρητικό υπόβαθρο για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, τη δημιουργία έργων και την παρουσίαση τους στο καλλιτεχνικό Φεστιβάλ «Κατάληψη».

Πιο συγκεκριμένα :

Κινηματογράφος

Το έργο περιλαμβάνει τις εξής επιμέρους δράσεις:

- α) Διοργάνωση Κινηματογραφικών Προβολών,
- β) Δημιουργία διαδικτυακής ταινιοθήκης,
- γ) Δημιουργία ταινιών από τους μαθητές.

α) Διοργάνωση Κινηματογραφικών Προβολών.

Το έργο θα ανατεθεί σε αναδόχους οι οποίοι θα αναλάβουν να διοργανώσουν προβολές επιλεγμένων κινηματογραφικών ταινιών στα σχολεία ή στις κινηματογραφικές αίθουσες κάθε περιοχής, σε συνεργασία με τους υπεύθυνους καθηγητές. Αρμόδια για την επιλογή των κινηματογραφικών ταινιών θα είναι ειδική επιτροπή που θα αποτελείται από στελέχη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), του ΥΠ.ΠΟ., της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και επιλεγμένων γνωστών κινηματογραφιστών.

Σκοπός η προβολή ταινιών ανθολογημένων από τον παγκόσμιο κι εθνικό κινηματογράφο με σκοπό την εξοικείωση των παιδιών με την 7^η τέχνη και τις αρχές που την διέπουν.

Οι διδάσκοντες που ενδιαφέρονται να αναλάβουν την διεξαγωγή της θα έχουν πρόσβαση σε υλικό που θα έχει συλλεχθεί και εγκριθεί και θα καθορίσουν μια μέρα μέσα στην εβδομάδα όπου τα παιδιά, οι γονείς τους και ενδεχομένως άλλα μέλη της τοπικής κοινωνίας (φοιτητές, άλλοι ενήλικες, κλπ.) θα μπορούν να παρακολουθήσουν αριστουργήματα του κινηματογράφου εκτός ωρών σχολείου. Θα ακολουθεί συζήτηση και σχολιασμός.

β) Δημιουργία ψηφιακής διαδικτυακής ταινιοθήκης.

Ανάδοχος θα αναλάβει τη δημιουργία βάσης δεδομένων που θα συνδέεται με τον διαδικτυακό τόπο της παρούσας πρότασης (όπως περιγράφεται στις μετέπειτα δράσεις) στον οποίο θα συγκεντρωθούν κινηματογραφικές ταινίες που θα επιλεγούν με κριτήριο την καλλιτεχνική και

εκπαιδευτική τους αξία. Αρμόδια για την επιλογή των κινηματογραφικών ταινιών θα είναι ειδική επιτροπή που θα αποτελείται από στελέχη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), του ΥΠ.ΠΟ., της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και επιλεγμένων γνωστών κινηματογραφιστών.

Μπορεί να αξιοποιηθεί κινηματογραφικό υλικό της Ταινιοθήκης Ελλάδας, του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, κινηματογραφικών λεισχών και άλλων ταινιοθηκών που υπάρχουν στην Ελλάδα.

γ) Δημιουργία ταινιών από τους μαθητές.

Ανάδοχοι θα αναλάβουν να παρέχουν εξοπλισμό (ψηφιακές βιντεοκάμερες, προτζέκτορες κ.τ.λ.) σε κάθε σχολείο, ενώ ο υπεύθυνος καθηγητής, στα πλαίσια των πολιτιστικών εργαστηρίων (επικουρική δράση Α1.1) και της δράσης Γ1 Πολιτιστικά Εργαστήρια θα αναλαμβάνει τη δημιουργία μικρών ψηφιακών ταινιών με τη συμμετοχή των μαθητών, οι οποίες θα προβάλλονται στο φεστιβάλ «Κατάληψη», μετά το πέρας του οποίου θα είναι διαθέσιμες μέσω βάσης δεδομένων στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος.

Θέατρο

Το έργο περιλαμβάνει τις εξής επιμέρους δράσεις:

α) Διοργάνωση Προβολών Θεατρικών Παραστάσεων,

β) Δημιουργία διαδικτυακού αρχείου παραστάσεων,

γ) Δημιουργία θεατρικών παραστάσεων από τους μαθητές.

α) Διοργάνωση Προβολών Θεατρικών Παραστάσεων.

Παρακολούθηση μαγνητοσκοπημένων θεατρικών παραστάσεων στο σύνολο των σχολείων ή και τρεχουσών θεατρικών παραστάσεων (μετάδοση σε αληθινό χρόνο) μέσω του διαδικτύου σε σχολικές μονάδες ακριτικών και δυσπρόσιτων περιοχών π.χ. σε απομακρυσμένα νησιά και ακριτικά μέρη της Ελλάδας.

Ειδικά για την αναμετάδοση σε αληθινό χρόνο θα επιλέγονται παραστάσεις που «τρέχουν» τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο από καταξιωμένα θεατρικά σχήματα και θα δημιουργηθούν οι κατάλληλες τεχνικές προϋποθέσεις για «αναμετάδοση» τους μέσω διαδικτύου. Προτείνεται να ακολουθεί on line συζήτηση με τους συντελεστές.

β) Δημιουργία διαδικτυακού αρχείου παραστάσεων

Ανάδοχος θα αναλάβει τη δημιουργία βάσης δεδομένων που θα συνδέεται με τον διαδικτυακό τόπο της παρούσας πρότασης (όπως περιγράφεται στις μετέπειτα δράσεις) στον οποίο θα συγκεντρωθούν θεατρικές παραστάσεις που θα επιλεγούν με κριτήριο την καλλιτεχνική και εκπαιδευτική τους αξία.

Αρμόδια για την επιλογή των κινηματογραφικών ταινιών θα είναι ειδική επιτροπή που θα αποτελείται από στελέχη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ), του ΥΠ.ΠΟ., της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και επιλεγμένων γνωστών καλλιτεχνών του θεατρικού χώρου. Σημαντική συμβολή στη δράση μπορούν να έχουν : το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο έχει ήδη μεγάλο ψηφιακό αρχείο, το Εθνικό Θέατρο, το οποίο έχει ήδη δημιουργήσει παρόμοια βάση δεδομένων των παραστάσεων του στο

δικτυακό του τόπο και το Θεατρικό Μουσείο, το οποίο έχει σε ψηφιακή μορφή πολύ μεγάλο όγκο από τις παραστάσεις σχεδόν του συνόλου των θεάτρων της Αθήνας των τελευταίων χρόνων.

γ) Δημιουργία θεατρικών παραστάσεων από τους μαθητές

Ανάδοχοι θα αναλάβουν να παρέχουν εξοπλισμό (ψηφιακές βιντεοκάμερες, προτζέκτορες, δημιουργία δικτύου μετάδοσης – οπτικές ίνες κ.τ.λ.) σε κάθε σχολείο, ενώ ο υπεύθυνος καθηγητής, στα πλαίσια των πολιτιστικών εργαστηρίων (επικουρική δράση Α1.1) και σε συνέργεια με τις δράσεις 1.6 Τεχνοταξιδεύοντας και 1.7 Εν Κινήσει ... και τη δράση Γ1 Τεχνοταξιδεύοντας θα αναλαμβάνει τη δημιουργία θεατρικών παραστάσεων με τη συμμετοχή των μαθητών, οι οποίες θα παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια του καλλιτεχνικού φεστιβάλ «Κατάληψη», θα βιντεοσκοποούνται και θα βρίσκονται σε βάση δεδομένων στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος.

1.4 Βιβλιοδρομίες

Η λογοτεχνία εισάγεται στο σχολείο με τη μορφή Σκυταλοδρομίας βιβλίων. Τα σχολεία ανταλλάσσουν βιβλία σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο και οι μαθητές συλλέγουν τίτλους.

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς υπάρχει διαγωνισμός υπό μορφή εργασίας (οπτικοακουστικής, παραστατικής, γραπτής) ο οποίος διενεργείται μέσω του μαθητικού περιοδικού και του διαδικτυακού τόπου του προγράμματος. Ο διαγωνισμός μπορεί να αφορά στη συγγραφή λογοτεχνικού κειμένου και ποιήματος ή ακόμη και θεατρικού έργου το οποίο δραματοποιημένο παρουσιάζεται κατά τη διάρκεια του καλλιτεχνικού φεστιβάλ «Κατάληψη».

Για το διαγωνισμό δημιουργείται μια επιτροπή, η οποία αφενός αποφασίζει για τη συγκεκριμένη θεματολογία πάνω στην οποία κινηθεί ο διαγωνισμός (π.χ. ενσωμάτωση των ξένων, ευγενής άμιλλα, κλπ.), σε συνάφεια πάντα με τα λογοτεχνικά έργα που παίρνουν μέρος στην σκυταλοδρομία, αφετέρου αξιολογεί, βαθμολογεί και ανακηρύσσει τον νικητή.

Το σχολείο και ο μαθητής με τη μεγαλύτερη συλλογή τίτλων και η βραβευμένη εργασία δημοσιεύεται στο μαθητικό περιοδικό και βρίσκεται διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος. Ο βραβευμένος μαθητής, που έχει γράψει την εργασία, και ο υπεύθυνος καθηγητής κερδίζουν ένα βραβείο το οποίο ενδεικτικά μπορεί να είναι ότι ταξιδεύουν σε φεστιβάλ βιβλίου του εξωτερικού ή εναλλακτικά στο Φεστιβάλ του Εδιμβούργου.

1.5 Εν κινήσει...

Ένα μεγάλο λεωφορείο ή φορτηγό ταξιδεύει σε συγκεκριμένες περιφέρειες της Ελλάδας και μεταφέρει τέχνη. Τα κρατικά θέατρα – Εθνικό Θέατρο, Κ.Θ.Β.Ε., ΔΗΠΕΘΕ – ή κάποιο από αυτά αναλαμβάνουν την διοργάνωση του όλου εγχειρήματος.

Δημιουργείται ένα φορτηγό ανά περιφέρεια το οποίο διαμορφώνεται σαν ένα μικρό θεατρικό εργαστήριο που περιέχει τα κατάλληλα υλικά για μία παράσταση: από υφάσματα, φροντιστηριακό υλικό έως υποτυπωδή φώτα. Το σχήμα στελεχώνεται από τουλάχιστον από 2 καλλιτέχνες – έναν εμπυχωτή - σκηνοθέτη και έναν με τεχνικές γνώσεις κατασκευής κοστούμιών, μασκών

κλπ. και φυσικά τον οδηγό. Το φορτηγό επισκέπτεται σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε κανονισμένα ραντεβού εντός του σχολικού ωραρίου. Δημιουργεί σε συνεργασία με τον αρμόδιο εκπαιδευτικό ανά σχολείο ερεθίσματα, αφήνει υλικά και τεχνικές γνώσεις. Επιλέγεται μία μόνο τάξη από κάθε σχολική βαθμίδα.

Μπορούν να πραγματοποιηθούν τρεις επισκέψεις, συνολικά σε κάθε σχολείο περιφέρειας στη διάρκεια του σχολικού έτους με σκοπό να προετοιμαστεί το έδαφος και να υπάρξει καθοδήγηση, όπου χρειάζεται, τόσο στον υπεύθυνο εκπαιδευτικό όσο και στους μαθητές για να δημιουργήσουν τη δική τους παράσταση. Η πρώτη επαφή καλό είναι να έχει μεγάλη διάρκεια, καθώς θα λειτουργήσει εισαγωγικά, οι άλλες δύο μπορούν να έχουν μικρότερη διάρκεια π.χ. 2 διδακτικές ώρες καθώς θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά και βοηθητικά.

1.6 Εθνικό "Erasmus"

Στην παρούσα δράση, επιλέγονται ομάδες ατόμων από σχολεία της περιφέρειας, ακριτικές περιοχές, μη αστικά κέντρα, περιοχές ιδιαίτερου πολιτισμικού ενδιαφέροντος και ανταλλάσσουν σχολικό περιβάλλον και στέγη με ομάδες ατόμων από άλλες περιοχές.

Οι μαθητές παρακολουθούν τα μαθήματα στο σχολείο της περιοχής και ζουν σε κοινωνικό πλαίσιο διαφορετικό από το δικό τους. Κοιμούνται στις οικογένειες που έχουν στείλει αντίστοιχα τα παιδιά τους στο ίδιο πρόγραμμα.

Τα παιδιά, γίνονται, τα ίδια, φορείς πολιτισμού παρουσιάζοντας στο μέρος που πάνε μια πολιτισμική δράση του σχολείου τους και της κοινότητάς τους. Αντίστοιχα με την επιστροφή τους φέρνουν στον τόπο τους τις προσλαμβάνουσες τους από το ταξίδι.

2. Παραγωγή Ψυχαγωγικού/Εκπαιδευτικού παιχνιδιού για υπολογιστή (PC Game)

Δημιουργία ενός παιχνιδιού περιπέτειας (adventure game) με τρισδιάστατα γραφικά (3D) το οποίο θα περιέχει αναπαραστάσεις σπουδαίων καλλιτεχνικών έργων από το χώρο της ζωγραφικής, της γλυπτικής, της αρχιτεκτονικής και θα έχει αναφορές σε σημαντικά λογοτεχνικά, μουσικά, θεατρικά και κινηματογραφικά έργα. Τα έργα αυτά θα προέρχονται από τα σημαντικότερα καλλιτεχνικά ρεύματα όπως : Αναγέννηση, Μπαρόκ, Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Νατουραλισμός, Εξπρεσιονισμός, Υπερρεαλισμός, ενώ θα γίνεται αναφορά και σε πιο σύγχρονες καλλιτεχνικές τάσεις.

Τα καλλιτεχνικά έργα θα παρουσιάζονται σε συνάρτηση με την κοινωνική πραγματικότητα της εποχής τους, τις βιογραφίες των καλλιτεχνών, την αισθητική και καλλιτεχνική τους αξία, τα επιστημονικά επιτεύγματα της εποχής και γενικότερα όλο το ιστορικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν, την επιρροή που άσκησαν και τη σημασία τους στην εξέλιξη του παγκόσμιου πολιτισμού, εμπλέκοντας έτσι τον μαθητή σε μια διαδικασία από την οποία θα μπορέσει να αποκομίσει πολύπλευρες γνώσεις αλλά και να κατανοήσει σε βάθος τη σπουδαιότητα αυτών των έργων.

Όπως έχουν δείξει έρευνες που αφορούν στην εισαγωγή των ηλεκτρονικών παιχνιδιών στην εκπαίδευση, αυτά μπορούν να έχουν

σημαντικά αποτελέσματα στην κινητοποίηση του ενδιαφέροντος των μαθητών, στην παροχή κινήτρων και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η συμβολή τους στην διεύρυνση της γνώσης μεγιστοποιείται όταν τοποθετηθούν σε ένα εκπαιδευτικό πλαίσιο. Συνεπώς κρίνεται απαραίτητο παράλληλα με παιχνίδι να παραχθεί και μια σειρά παρουσιάσεων που θα συνδέονται με την διδακτική ύλη και το παιχνίδι, τις οποίες θα μπορούν να αξιοποιήσουν οι διδάσκοντες.

Γενικά χαρακτηριστικά του παιχνιδιού:

- Σύνολο κανόνων: Θα πρέπει να υπάρχει ένα σαφές σύνολο κανόνων προκειμένου να διευκολύνουν την αλληλεπίδραση του παίκτη με το παιχνίδι.
- Αλληλεπίδραση, ενεργός ρόλος παίκτη: η επίτευξη του στόχου από τους παίκτες εξαρτάται αποκλειστικά από τις δικές τους αποφάσεις κι ενέργειες.
- Ανατροφοδότηση (feedback): το παιχνίδι θα πρέπει να επιβραβεύει μια σωστή απόφαση και να τιμωρεί μια λανθασμένη.
- Ανταγωνισμός: Ο ανταγωνισμός μπορεί να ενυπάρχει μεταξύ συμπαικτών ή ανάμεσα στον παίκτη και τον υπολογιστή, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος.
- Στοιχείο πρόκλησης: το στοιχείο της πρόκλησης έχει να κάνει με την αβεβαιότητα ως προς την επίτευξη του στόχου, τις κρυμμένες πληροφορίες, τα πολλαπλά επίπεδα δυσκολίας (τα οποία θα πρέπει να είναι μέσα στις δυνατότητες των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).
- Στοιχεία διασκέδασης και κινήτρων.
- Προϋπάρχουσα γνώση: η πρόοδος του παίκτη στο παιχνίδι θα προϋποθέτει τη μελέτη εννοιών της διδακτικής ύλης (μαθηματικά, ιστορία, αρχαία ελληνικά, φυσική, χημεία κ.τ.λ.) για τη λύση γρίφων και αναζήτηση στοιχείων που οδηγούν από το ένα επίπεδο στο άλλο.

Το παιχνίδι θα γίνεται ενδιαφέρον για τον παίκτη μέσω διαφόρων εργαλείων όπως : τα ατομικά κίνητρα, (περιέργεια, πρόκληση, φαντασία και έλεγχος που ασκείται από τον παίκτη), τα διαπροσωπικά κίνητρα (συνεργασία, ανταγωνισμός και αναγνώριση), η δράση, το δραματικό ενδιαφέρον, τις συγκρούσεις, την αβεβαιότητα της συνέχειας, την πρόκληση της επίτευξης του στόχου.

Παράλληλα, το παιχνίδι θα πρέπει να συνδυάζει το στοιχείο του φανταστικού και μαγικού με τη μεταφύτευση γνώσης, την ποικιλία των παραστάσεων και την ανανέωση, την απαραίτητη πολυπλοκότητα, την έκπληξη. Στο παιχνίδι η επίτευξη συγκεκριμένου σκορ και η ετοιμότητα των παικτών σε συνδυασμό με τις γνώσεις τους θα επιβραβεύονται μέσω της ύπαρξης πιστών και την ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων τους στον διαδικτυακό τόπο του προγράμματος.

Παράλληλα, οι δυναμικές εικόνες και τα οπτικά εφέ θα εξάπτουν τη φαντασία των παικτών ενισχύοντας το ενδιαφέρον τους, ενώ το παιχνίδι θα πρέπει να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών. Σύμφωνα με έρευνες το στοιχείο αυτό θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό για την ενίσχυση του ενδιαφέροντος των λιγότερο εξοικειωμένων μαθητών με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια όπως για παράδειγμα τα κορίτσια.

Το παιχνίδι θα τυπωθεί σε 1 ή 2 ψηφιακούς δίσκους (DVD) και θα αναπαραχθεί σε ισάριθμα αντίτυπα με τον αριθμό των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ θα μπορούν να αναπαραχθούν περισσότερα αντίτυπα όποτε αυτό ζητηθεί.

Το παιχνίδι λόγω του εκπαιδευτικού του χαρακτήρα θα μπορεί να ενταχθεί και στην σχολική τάξη μέσω ειδικών δραστηριοτήτων που θα αναλύονται εκτενώς σε εκπαιδευτικό εγχειρίδιο που θα συνοδεύει τα DVD στα σχολεία και θα απευθύνεται στους καθηγητές. Κάθε μαθητής θα παίρνει δικό του DVD στο σπίτι, ενώ θα τηρείται αντίτυπο και στο σχολείο για να χρησιμοποιείται στα μαθήματα.

B. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

1. Δημιουργία καλλιτεχνικών-πολιτισμικών εργαστηρίων

Στην παρούσα δράση τα παιδιά θα κινητοποιηθούν με βάση τα ενδιαφέροντα και τη φαντασία τους να δημιουργήσουν ένα καλλιτεχνικό προϊόν το οποίο θα μπορεί να συμπεριλαμβάνει : κείμενο- λογοτεχνική παραγωγή, εικόνες που πλαισιώνουν τα κείμενά τους- εικονογράφηση, κοστούμια των ηρώων/ σκηνικά- θέατρο, δραματοποίηση του έργου- σκηνοθεσία/ ηθοποιία, μουσική πλαισίωση του έργου- μουσική/ τραγούδια.

Απώτερος στόχος θα αποτελεί η συνεργασία κάθε τάξης για την παραγωγή μια ολοκληρωμένης θεατρικής παράστασης που θα συμπεριλαμβάνει το σύνολο των τεχνών και θα αξιοποιεί κάθε καλλιτεχνικό πηγάδι των μαθητών.

Το τελικό καλλιτεχνικό προϊόν θα δημοσιοποιείται στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος, ο οποίος θα φιλοξενεί όλες τις δουλειές των παιδιών, λειτουργώντας ως τράπεζα πολιτιστικών δεδομένων και από το οποίο θα μπορούν τόσο οι μαθητές όσο και οι δάσκαλοι / νηπιαγωγοί να αντλούν ψηφιακό υλικό, οδηγίες κλπ που θα τους βοηθούν στην υλοποίηση.

Γ. Δράσεις που απευθύνονται στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

1. Τεχνοταξιδεύοντας...

Διοργάνωση τριών παράλληλων δεκαπενθήμερων εργαστηρίων θεάτρου, εικαστικών και κινηματογράφου από 15 έως 30 Ιουνίου ανά σχολείο στα μεγάλα αστικά κέντρα. Δευτέρα έως Παρασκευή, 8.30-4.00, ομάδες των 20 παιδιών θα επιλέξουν ένα από τα τρία εργαστήρια και θα δουλέψουν με συγκεκριμένη τεχνική για διάστημα 2 εβδομάδων. Σημειώνεται εδώ ότι ο αριθμός των εργαστηρίων μπορεί να διαφοροποιηθεί αναλόγως με τις δηλώσεις συμμετοχής των παιδιών. Στο τέλος των 15 ημερών τα εργαστήρια θα παρουσιάσουν τη δουλειά τους είτε στον σχολικό χώρο είτε σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση σε κάποιο χώρο που θα επιλεγεί εκτός σχολείου π.χ. κάποιο τοπικό φεστιβάλ. Ακόμη, τα έργα που θα έχουν παραχθεί στη διάρκεια των εργαστηρίων θα μπορούν να παρουσιαστούν και στο καλλιτεχνικό φεστιβάλ «Κατάληψη» την επόμενη χρονιά.

Τα εργαστήρια θα πραγματοποιηθούν σε σχολικές αίθουσες από εκπαιδευτικούς καλλιτεχνικών ειδικοτήτων που εργάζονται ήδη στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είτε ως μόνιμοι και

αναπληρωτές είτε ως ωρομίσθιο προσωπικό, οι οποίοι και θα παρακολουθήσουν πριν επιμορφωτικό σεμινάριο. Ως βοηθοί εργαστηρίων μπορούν να απασχοληθούν τόσο εθελοντές φοιτητές πανεπιστημιακών σχολών όσο και φοιτητές τμημάτων θεατρικών και μουσικών σπουδών που μπορούν να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση στο πλαίσιο αυτό.

2. Δημιουργία ψηφιακής ιστοσελίδας / πύλης

Στη συγκεκριμένη δράση προτείνεται η δημιουργία **ψηφιακής ιστοσελίδας/ πύλης** που θα λειτουργεί ως κόμβος πληροφοριών για ενημέρωση σε θέματα πολιτισμού για όλα τα σχολεία, με τη δυνατότητα forum μεταξύ μαθητών και καθηγητών για ενημέρωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων ή πιθανές συνεργασίες και τη δυνατότητα κατάθεσης αξιολογήσεων πολιτιστικών προγραμμάτων.

Επίσης, θα είναι χώρος όπου θα μπορεί να αντλήσει υλικό κάθε μαθητής, δάσκαλος ή καθηγητής για πιθανές πολιτιστικές δραστηριότητες ή να ανεβάσει δείγματα δουλειάς του κάθε σχολείου. Η πύλη θα πρέπει να παρέχεται σε περισσότερες από μια γλώσσες, όπως ελληνικά, αγγλικά και αλβανικά.

Θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη κονδυλίου για παροχή υπολογιστή σε περιοχές που αυτός δεν είναι προσβάσιμος. Μια τέτοια πύλη είναι βοηθητικό εργαλείο προς οποιαδήποτε άλλη δράση μπορεί να διατελεστεί μέσα στα πλαίσια του προγράμματος «παιδεία και πολιτισμός».

Είναι σημαντικό ο διαδικτυακός τόπος να ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπως είναι σημαντική και η ενημέρωση του όποιου web administrator για τα τρέχοντα στο χώρο του πολιτισμού και τις δραστηριότητες κάθε σχολείου.

Αυτή η δράση θα πρέπει να τρέχει καθ'όλη τη διάρκεια του προγράμματος με σκοπό την ανάπτυξη της συνέργιας μεταξύ των ίδιων των σχολικών μονάδων, αλλά και την υποστήριξη τους στην εκπόνηση κάθε πολιτιστικής δραστηριότητας. Στην πύλη αυτή δίνεται ακόμα η δυνατότητα να αναρτώνται τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών – ιδιαίτερα εάν αποτελέσει κάποια έρευνα μέρος του προγράμματος αυτού.

Η δημιουργία του διαδικτυακού τόπου θα γίνει με τη συνεργασία πολλαπλών φορέων που θα χορηγήσουν το υλικό (Εθνικό Θέατρο, Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Παιδείας, Εθνικό Κέντρο Κινηματογράφου, κλπ.), ειδικού στη συγγραφή κειμένων, κατά προτίμηση Copy Writer ή ειδικού Δημοσίων Σχέσεων, ώστε τα κείμενα να είναι δελεαστικά τόσο στους μαθητές όσο και στους ενήλικες που θα έχουν πρόσβαση στο site, γραφίστα – ζωγράφου που θα δημιουργήσει όλο το εικαστικό περίβλημα του διαδικτυακού τόπου και προγραμματιστή που θα διασφαλίσει τη λειτουργία του. Η πύλη θα φιλοξενείται στο διαδίκτυο μέσω σύμβασης με εταιρεία φιλοξενίας ιστοσελίδων.

3. Σχολική Έκδοση Περιοδικού

Η συγκεκριμένη δράση αφορά την έκδοση περιοδικού που θα συγγράφεται και θα εκδίδεται από μαθητές, καθηγητές, δημοσιογράφους και ανθρώπους του πολιτισμού. Το έντυπο αυτό θα ενημερώνει για τις κινήσεις του πολιτιστικού προγράμματος, θα περιέχει γενικές πληροφορίες για την

τέχνη και τον πολιτισμό, θα αποτελεί το έντυπο μέσο επικοινωνίας ανάμεσα στα σχολεία.

Το περιοδικό, με το ίδιο όνομα, θα έχει τρεις εκδόσεις ανάλογα με τη βαθμίδα της εκπαίδευσης στην οποία απευθύνεται (δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο) και θα συμπεριλαμβάνει αντίστοιχη θεματολογία. Η έκδοση του θα είναι διμηνιαία και η θα ασχολείται αποκλειστικά με τον πολιτισμό.

Το περιοδικό θα εκδίδεται σε πανελλαδικό επίπεδο και θα περιλαμβάνει άρθρα μαθητών, προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για όλες τις δράσεις του προγράμματος «Παιδεία – Πολιτισμός», χρηστικές πληροφορίες όπως τους τοπικούς πολιτιστικούς φορείς που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα και στους οποίους μπορούν να απευθύνονται οι μαθητές / καθηγητές, τους υπεύθυνους υλοποίησης κάθε δράσης, πληροφοριακό υλικό για το διαδικτυακό τόπο κλπ. Επιπλέον, θα συμπεριλαμβάνει άρθρα καθηγητών / μαθητών / καλλιτεχνών, τα οποία θα συγγράφονται εθελοντικά.

Επιπλέον, το μαθητικό περιοδικό θα συμβάλλει καθοριστικά στη διενέργεια του λογοτεχνικού διαγωνισμού, ανακοινώνοντας όχι μόνο την πρόσκληση για συμμετοχή και λεπτομέρειες σχετικά, αλλά και τους νικητές. Επίσης, στο περιοδικό θα ανακοινωθούν οι νικητές της σκυταλοδρομίας βιβλίων (σχολείο και μαθητής) και θα δημοσιευτεί η νικητήρια εργασία.

Η έκδοση του περιοδικού θα απαιτήσει τη συνεργασία διάφορων ειδικοτήτων. Συγκεκριμένα θα πρέπει αρχικά να δημιουργηθεί επιτροπή η οποία θα επιλέγει ποιά κείμενα θα δημοσιευθούν, θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία με φιλόλογους και δημοσιογράφους ώστε να γίνεται η διόρθωση των κειμένων, με γραφίστες για τη σελιδοποίηση και το εικαστικό, συνεργασία με εκδοτικό οίκο ή τυπογραφείο για την παραγωγή των περιοδικών και εταιρεία διανομής για τη διανομή τους Πανελλαδικά.